

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2017

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокій В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Кривецький В.В., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Проняєв Д.В., Наварчук Н.М. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 19 квітня 2017 р.). – Чернівці, 2017. – 581 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 9 від 23 березня 2017)

ISBN 978-966-697-677-5

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2017

залишається провідною, але він свідомо відмовляється від традиційної інформативно-контролюючої функції в навчальній взаємодії і забезпечує активізацію пізнавального інтересу студентів за рахунок організації ефективної навчальної діяльності для кожного студента. До факторів, які стимулюють активність студентів належать:

- Пізнавальний і професійний інтерес;
- Творчий характер навчально-пізнавальної діяльності;
- Елемент змагання задля створення здорової конкуренції;
- Ігровий характер проведення занять; емоційний вплив зазначених чинників.

Ряд дослідників вбачають джерела активності у їх взаємозв'язку з особистістю викладача та способами його роботи. Способами активізації навчання є створення умов для нових і більш високих форм мотивації, інтенсифікація розумової роботи як за рахунок більш раціонального використання часу навчального заняття, так і за рахунок більш ефективного спілкування студента з викладачем та студентів між собою, індивідуалізація і самонавчання, механізм самоконтролю і саморегулювання. Таким чином, потреба в нових тактичних підходах для вирішення стратегічних освітніх завдань, пошуки ефективних джерел навчально-пізнавальної активності звернули увагу педагогів на інтерактивне навчання (ІН).

ІН є способом пізнання, засноване на психології людських взаємовідносин і взаємодій: всі учасники навчального процесу (викладач і студенти), спілкуючись та опрацьовуючи матеріал, не просто обмінюються інформацією, але спільно беруть участь у навчальній ситуації, трансформуючи її в ситуацію професійно-особистісного розвитку, виявляючи і вирішуючи проблеми, включаючи як механізм самооцінки і рефлексії, так і механізм критичного осмислення дій інших учасників спілкування. ІН ґрунтується на стимулюванні навчально-пізнавальної активності всіх студентів шляхом занурення їх в атмосферу співпраці, яка орієнтована на вирішення реальних професійних проблем. Студенти, проводячи аналіз можливих способів виконання поставленого завдання, обирають із них оптимальний і, спираючись на наявні і знову отримані знання, обґрунтовують свій вибір. Таким чином, студенти набувають нового досвіду застосування своїх знань і умінь, що і є власне сенсом ІН.

**ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ» НА ТЛІ СЬОГОДЕННЯ**

І.В. Навчук, Г.В. Навчук

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я,

Кафедра суспільних наук та українознавства

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Науково-технічний прогрес ставить нові вимоги до рівня підготовки медичних фахівців. Сьогодні неможливо уявити сучасного студента, який не

володіє знаннями та вміннями щодо використання передових інформаційно-комп'ютерних технологій у навчанні, оскільки вони є невід'ємною складовою процесу його професійної підготовки, якість якої оцінюється на різних рівнях (додипломному й післядипломному; університетському й міністерському та ін.), зокрема й на міжнародному.

У зв'язку з цим у Вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет» (БДМУ) першочерговим завданням є підвищення інформаційної культури студентів, насамперед впровадження в освітній процес новітніх комп'ютерних технологій, що сприятиме їх якісній професійній підготовці та допоможе в майбутньому швидко й ефективно виконувати обов'язки, вирішувати складні виробничі питання за допомогою сучасної техніки. Крім того, нині зростає потреба і в забезпеченні системи організації охорони здоров'я населення фахівцями, які можуть і вміють використовувати сучасні технології та інформаційні системи в управлінні. Для вирішення цих завдань необхідно створити належні умови для навчання, застосовувати нові форми, методи й засоби представлення навчального матеріалу, пояснювати студентам методику роботи з ними, при цьому активно заохочуючи їх до самостійної пізнавальної діяльності, заради якої, зрештою, і впроваджуються новітні технології. Над цим і працює професорсько-викладацький склад БДМУ на чолі з його керівництвом.

На нашу думку, використання глобальних інформаційних мереж в освітньому процесі не тільки сприяє розвитку пізнавальної діяльності студентів, а й допомагає їм формувати своє мотиваційне, емоційне, комунікативне середовище, дає більше можливостей щодо поглиблення фахових знань, вчасності їх отримання, вдосконалення практичних навичок, тобто сприяє покращанню вітчизняної системи вищої медичної освіти загалом, а в майбутньому, як очікуваний наслідок, позитивно відіб'ється й на організації охорони здоров'я населення.

Можна стверджувати, що функціональні властивості сучасних комп'ютерних і комунікаційних технологій забезпечують реалізацію різноманітних освітніх завдань, як-от: доступність і безперервність освіти; незалежність освітнього процесу від місця і часу навчання; належне забезпечення навчально-методичним матеріалом і наочністю; обмін досвідом; можливість постійно підвищувати свою кваліфікацію та покращувати фахову майстерність протягом усього професійно-активного періоду життя; створення єдиного інформаційно-освітнього середовища навчання та ін. Однак, крім технічного забезпечення, потрібно формувати нове мислення, в основі якого має бути усвідомлення нагальної необхідності використання і застосування в будь-якому виді професійної діяльності сучасної комп'ютерної техніки.

У БДМУ з метою інформаційного забезпечення освітнього процесу створено сайт дистанційного навчання, так звану систему MOODL, що забезпечує студентам доступ до необхідного навчального матеріалу, дає можливість швидко обмінюватись інформацією, ідеями, планами тощо на форумі сайту. Такі методи й засоби навчання формують і у студентів, і у викладачів комунікативні вміння, покращують культуру спілкування,

забезпечують їх готовність до дискусії, до спільного пошуку вирішення проблем, а також формують у майбутніх спеціалістів навички справжньої науково-дослідницької діяльності, пошукової роботи, обробки, збереження та передачі інформації за допомогою сучасних комп'ютерних технологій.

Отже, якісна підготовка сучасного медичного фахівця потребує постійного впровадження в освітній процес новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. У БДМУ успішно реалізується концепція модернізації вищої медичної освіти в Україні, свідченням чого є належне інформаційно-технічне забезпечення та активне впровадження комунікаційних технологій.

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Є.В. Назимок, Г.М. Пилип, В.С. Хащук

Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Сьогодні невід'ємною частиною медичної освіти є інформаційно-навчальне середовище. Освітній процес вимагає створення сучасних комп'ютерних технологій з використанням мультимедійного забезпечення.

Мультимедійні презентації полегшують викладання великого обсягу матеріалу та суттєво економлять час викладача, створюючи атмосферу ділового спілкування. Такий підхід дає можливість підвищити мотивацію до вивчення навчальної дисципліни та якість засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Сучасні комп'ютерні системи і технології дають можливість одночасно поєднати декілька засобів інформації (текст, звук, графіка, відео) та створити просторове моделювання. Вище наведене дозволяє вирішити завдання щодо розкриття та розвитку здібностей студентів, їх творчої ініціативи та створення умов для самостійного здобуття знань. На нашу думку, використання мультимедійних інформаційних технологій для іноземної аудиторії потребує попереднього надання додаткової методичної інформації у паперовому вигляді та в системі дистанційного навчання "Moodle". Перевагою мультимедійних інформаційних технологій є те, що завдяки множини аналітичних процедур одночасно можна опрацювати (пошук, сортування, порівняння) велику кількість інформації, внести зміни у будь-який момент відповідно до змін навчальної програми та скомпонувати у зручному вигляді.

Одним із прикладів застосування мультимедійних інформаційних технологій є електронний підручник. Сучасний студент все частіше стикається з необхідністю використання електронного ресурсу. Створення електронних підручників є особливо важливим компонентом навчання для іноземних студентів і вимагає кропіткої підготовки. Електронний підручник повинен стати легкодоступним джерелом знань як для викладача, так і для студента.

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ Г.І. Кшановська, І.А. Плеш , Л.Д. Борейко	487
ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ АУДІО – ВІЗУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я» Н.Я. Литвинюк.....	489
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ Ю.Ю. Малик, Т.О. Семенюк, Н.П. Пентелейчук.....	490
ВПРОВАДЖЕННЯ У НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТЕХНОЛОГІЙ ПЕРЕТВОРЕННЯ ПАПЕРОВИХ НОСІЇВ У ІНТЕРАКТИВНІ ЦИФРОВІ Є.Г. Махрова, А.В. Клепіковський	491
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТУ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ О.В. Митченко, В.М. Батіг.....	493
РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ Н.М. Наварчук	494
ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВИЙ СПОСІБ ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ Н.М. Наварчук, Н.Б. Решетілова, О.-М.В. Попелюк, О.В. Гузік	495
ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» НА ТЛІ СЬОГОДЕННЯ І.В. Навчук, Г.В. Навчук.....	496
ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ Є.В. Назимок, Г.М. Пилип, В.С. Хащук.....	498
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І.Р. Ніщович, О.М. Юзько	499
20 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОГО ТЕСТУВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ І СТАРІ ПРОБЛЕМИ І.Ю. Олійник.....	500
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ-МЕДИКІВ О.А.Оленович.....	502